

נגמר הדין פרק ששי סנהדרין

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. נבזה בעיניו נמאס
ואת ראי' א"י וכבד נשבע
לקרוע ולא ימר:
זהלים טו ד
2. תל לקנח נבלתו על
עצמ' ב קבור הקברו
ביום ההוא פי קללת
ואליהם תלוי לא תטמא
את אומתך אשר י"
אלהיה נתן לך נחלה:
דברים כג
3. ויהי קבר כרים אי כ
והנה ראו את הגורד
שליכו את ראשי קבר
אלישע וכן הוצע ראשי
בעצמות אלישע ויהי
זקוק על רגליו:
מלכים ב יג כא
4. ויהי קברם ואליהו
אמר אל אלישע שאל
לך אגש' אל קברם
אלקה מעמך ויאמר
אלישע ויהי זקן פי שנים
ברחוקו יא

- מלכים ב ב ט
5. אֵל אֵן תְּהִי כִּמּוֹת אִשָּׁר
בְּעִתָּוָתוֹ מִמָּוֶת אָמוֹ
אֶבְרָהָם חָצִי בְּשָׂרוֹ:
בְּמִדְבַּר יֵב יֵב
6. וַיֹּאמֶר יי אֵל מִשָּׁה
אָמַר אֵל הַכְתִּיבִים בְּנֵי
אֱלֹהִים וְאִמְרוּת אֱלֹהִים
לִפְנֵי שֵׁם לֹא יִשְׁמָע בְּעֵמֶיךָ:
וְיִקְרָא כֹּא א
מִזְמוֹר לְאֶסְקָר אֱלֹהִים
7. בְּאֵי גִּוִּים בְּחִזְקָתָם שְׂמָאוֹ
אֶת הַיָּבֵל קִדְּשׁ שְׂמֹ
וְאֵת וְיִשְׁלַם עֲבֹדָתָם חֲנֻנִי
וְאֵת בְּגֵלַת עֲבָדֶיךָ מֵאֵל
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשָׂר
חֲסִידֶיךָ לְחִיתוֹ אֲרִיץ:
תְּהִלָּה עַט א-ב

גליון הש"ס

דש"י ד"ה על משה וכו'
וביזהו לעין כל. עי' תשובת
מהר"י לבית לוי כלל ה'
סימן מ"ט:

הגהות הב"ח

(ח) גמרא דמיהו ליה
בכפרה לזכור. נ"ב וקשה
ויהי במקומו גבי ת"ש מדר'
ממנו מבוחר דדוקא אס הוא
משום יקרא דשכבי אי איכא
למנת איזה ציון הרי הוא לו
בכפרה אבל אי משום יקרא
דחיי הוא אין לו כפרה למת
כלל מה שמצוין אותו לאחר
מותו כמו שפרש"י שם:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת.

[illegible]

וְנִצְנָזָה בְּעֵינָיו הוּא עֲלָמוֹ נִתְּנָה וְנִמְאָס
בְּמִקְדָּשׁ ה'. וְחֵי אֲמֵרַת כְּבוֹד שְׁמֵשׁ
אֵינוֹ שֶׁלֹּא אֵלֶּה שֶׁל חַיִּים מִ"ט
עֲשִׂיד הַכִּי לְמַה צִּוּהָ אֵת הַחַיִּים:
אֲלֵל תַּסְפְּדוּנִי בְּעֵינָיו. רַבֵּינוּ הָקִדְשׁ:
אֲלֵל הָאֵל אֵת בְּנֵי בְּתוּבוֹת (דף קג.)
בְּהִנְשׂוֹת אֵל תַּסְפְּדוּנִי כְּשֶׁתּוֹלִיכוּ אֵת
לְמִקְדָּשׁ קְבוּרָתִי דְּהוּא מֵת
וְנִצְנָזָה וְקוּבְרוֹתָ צִנִּית שְׁעִירִים אֵל
בְּעֵינָיו קְטוֹנוֹת שְׁמֵעֵבְרוּ
אֵלֶּה כְּכֹרִים גְּדוֹלִים דְּלֵיכָא
תּוֹבֵא וּמִכְנֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִנִּי
מֵאִי לֹא לְכַדּוֹ שֶׁל גָּמִי
לְהֵלֶסֶם: מֵאִי לֹא לְכַדּוֹ שֶׁל גָּמִי

אֶלְמָה יִקְרָא דַּעֲבָדִי לֵיה דִּילֵיה הוּא:
תַּרְגוּמוֹ שֶׁל מְלִיקָה: אֶלְמָה יִקְרָא
דַּעֲבָדִי לֵיה דִּילֵיה הוּא:
תַּרְגוּמוֹ שֶׁל מְלִיקָה: אֶלְמָה יִקְרָא
דַּעֲבָדִי לֵיה דִּילֵיה הוּא:

סימן יפה למח. כשנפרעין ממנו צעוהו"ל לאחר מיתה דיש לו כפרה בכרך: ש"מ יקרא דשכני הוא. דאי לאו יקרא דשכני אמאי מיכפר בצביוניה: ויחי ויקס על רגליו. אותה הנקבר בציא השקר היא הוא הנציא האשר השיב את עידו לאכול ולשתות בצביות אל וענש עידו על ידו והמיתו (הארי') וכשמת לאחר ימים קברוהו אלל אלישע ולא הובש אלל המקום שיקבר אללואו והחיייו: נא פה שנים. אליהו הסיח את המט והיה לו אלישע לחיות שני מתים והוא אל הסיח אללאלל צנה של שונמית: לא הליך. ואי משום ברכתא דאליהו הוא היכי מקיימת דכתי: וכשם שאין קוברים לפרושי טעמא דמתני' מהדר דלפיכך נתקנו שמי קברות שאין קוברין נטקלין ונשרפין שהן רשעים וחמורים אלל נהרגין ומחנקין שון רשעים קלים: וליטקין ארבע.

וְהָאֵלֹהִים נִשְׁרָפִין אֲזַל נִסְקְלִין קָלִים הֵם:
 גַּמְמָרָא גַּמְיִרִי לֵה. הִלְכָה לְמִשָּׁה
 מִסְּמִי: הוֹאִיל וּגְדָה. הִקְרִין
 כְּשֶׁהֵמִיר דְּתוֹף דְּלִין מִקְבְּלִין קִרְבִּין
 מִן הַמוֹמְרִים כְּדִתְנִיא מִעָ"ה פִּרְט
 לְתוֹמְרָא שְׂבִיחִת חוֹלִין בִּפְ"ק (דף ע"א):
 שְׂטוּת גַּמִּי לֹא בִּדְ כִּפְרֵי הִיא קִרְיָב
 וְהוֹאִיתוֹ לָרְטוֹ כְּכִיד (וִירָא א'): **דִּישׁ**
 דְּמִי. כֻּלָּ אִדָּם הִישָׁנִים בְּלִילָה וְאִינֵם
 נִגְדָּחִים בְּכָךְ לֵאחֲרֵי שְׁנִיעוּרֵי: אֲזַל
 הַסֵּס. דִּישׁ בִּידוֹ לַחֲזוֹר: **אִימָא לֹא.**
 הֵי דִּיחוֹ: הֵי זֶה קִדְשִׁים. צִעִיר
 הִדְחָת אִין נִשְׁרָפִין עִם שְׁלָלָה דְּכִיד
 (דְּבִרִּים יג) שְׁלָלָה וְלֹא שְׁלָל שְׂמִים וּמִיָּהוּ
 מִיִּקְרָב לֹא קִרְבוּ מִשּׁוֹם דְּכִיד (מִשְׁלִי
 נְבִא) זֶה רָשָׁעִים תּוֹעֵבֵה וְלֹא קִדְשִׁי
 מִנּוּחָה וְאִפְּלִי עוֹלוֹת וּשְׁלֵמִים
 נִגְדָּחִים יְמוֹתוֹ: קִדְשִׁי בְּדָק הַבֵּית

יִפְדּוּ. כִּשְׁאֵר צִדָּה הַצִּית וְהַפּוֹדָה לָאוֹתָם יִרְ

דמומורא' לע"ו לא מקבלינן שום קרבן מיניה כדאמר"י זהכל שוחט
דאיקטול אית להו כפרה: יכול פירשו. אציו ואמו של כהן: מדרכ
יטמא בעמיו כי אם לשארו וגו' בעושה מעשה עמיו יטמא לו ואם

שרדן אבילות משיסתם הגולל חיילא אבילות ועת סתימת הגולל עדיין רשע ואינן חייב יהיה מתאבלין עליהן אלא מהאננין שאין אנוהי אלא בלב ואקשי' אי הכי ומדחודו עצמו אפשר לאפוקי מקברא. אבל הווינו מלכות כיון דשלא כיון נהרגין מיד היא להו תנא הוא דמחייבי דינא מעיקרא וכיון דאיקטלו קרי לה עבדין ש"מ הריגה כפרה ליהוה

ששי סנהדרין

אכל חלב והפריש קרבן. כה"ג נראה ונדחה הוא והו' מלי' לשמעין כרותא טפי דאפי' המיר דם והפריש קרבן דהוי דחוי ואע"ג דדחוי מעיקרא הוי דחוי כדשמעי' ליה לר' יוחנן כפ"ט דקידושין (דף י. וסס) גבי צהמה שא' שני שותפין ורבותא הוא טפי מדחוי מעיקרא כדמוכח כפ' לולב

אם ^(א) זה חזקיהו מלך
אביו על מטה של
דחיי הוא מ"ט כי היכי
בוה ^(ב) ומשום כפרה
קרא דישראל ישראל
יחלי יקרייהו לגביה
מספרונו בעיירות ואי
פקא ליה מינה מסבר

טפי ת"ש¹ דהלינו
ארון ותכריכיני אינו
לכבודו של מת לא
כבודו של חי מבית
רחמנא² לא תלין
א דתלוי דאית ביה
דלית ביה בזיון לא
לשמע עליו עיירות
לא לאינו ובהדרגתו

ואמאי כיון דמיקטילי הוה ליה
כפרה. והא דמתן צחלק
(לקמן דף קיא:) אנשי עיר הנדחת
אין להם חלק לעו"כ? הוי מיילי דלא
אינקטול אכל אס דנו אותם והרגום
יש להם חלק: **והואיל** ונדרחו
ידחו. רב יוסף ק"ל כרבי יוסטן
דמפרש טעמא צחלק (לקמן דף קיב):
משום דזבח רשעים תועבה דאי
כר"ל דמוקי לה צקדשים קלים
ואליבא דרבי יוסי הגלילי דלמר ממון
בעלים הן ע"כ אין תלוי משום דחויא
אלא משום ממונם אצד דהני ממון
בעלים הן וקטת תימנה גבי המיר דתו
או נשתתה לא יועיל בהם רעיה
כמו בעיר הנדחת וידחו אפי' דמים:
משקמוס

היינו דתניא על רגליו עמד ולביתו לא הלך אלא משכחת לה דאחייא ^א רבי יוחנן שריפא צרעת דכתיב ^א לא נא תהי כמות וכשם שאין קוברין רשע דין רשע חמור אצל רשע קל וליתקון ארבע קברות לה ^א אמר עולא ^א ר' יוחנן יאכל חלב והפריש קרבן איל ונדחה ידחה איתמר נמי ^א ר' ירמיה אמר ר' אבהו פריש קרבן ונשתטתה וחזר ונשתתפה הואיל ונדחה ידחה קמייתא משום דאיתו דחה נפשיה בידים אבל האי כישן דמי ואי אשמעינן הכא משום דאין בידו לחזור אימא לא צריכא אמר רב יוסף אף אנן נמי תנינא מזבח ימותו קדשי בדק הבית יפדו והוינן בה אמאי לא להו כפרה וליסקו לגבוה לאו משום דאמרינן הואיל זיה סברת מת מתוך רשעו הויא ליה כפרה מת מתוך זיה דתני רב שמעיה יכילו אפילו פירשו אבותיו מדרכי י ^א בעושה מעשה עמיו ^א רבא מי קא מדמיט נהרג רשעו מת מתוך רשעו כיון דכי אורחיה קמיית ליה תוך רשעו כיון דלאו כי אורחיה מיית הויא ליה כפרה ספא אלהים באו גוים בנחלתך ממאי את היכל קדשך דין מאכל לעוף השמים בשך חסידך לחיתו ארץ מאי זיה חסידך חסידך ממש עבדיך הנך דמחייבי דינא זול קרי להו עבדיך אמר ליה אבוי מי קא מדמיט

ויו. ומדקמתי ימותו ש"מ משום דנחשו מהקרבנה כשהמירויס צעליהן הוה (חולין דף טז:) **הדואיל וגדו ידו.** דאי משום זבח רשעים הא כיון **צבור.** כגון מומר: **יעמא.** להם בזמות ת"ל (ויקרא כא) **לנפש לא אל יעמא אפי' לשארו.** אלמא לא כיפרה לו מיתתו אם לא חזר צו: הרוגי

להתאבל על רשע. מתי היא ליה כפרה בעת דחזו עצרא דקברא הואיל ונדחית האבילי קברא איכפר להו למה ליה עיכול דקתני תאכל הבשר מלקטין לעצמות וקוברין אותן וזו ה' מדכתיב נתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים בשר חסידיך לחיתו ארץ וקיל ר"י יוחנן אכל חלב והפרשי קרבן ונשתמד וחזר בו הואיל ונדחה דידה וכן אכל חלב

עין משפט
נר מצוה

[א] טור ש"ע י"ד
 סימן שם סעיף א:
 לה ב ג טור ש"ע י"ד
 ס' שסב סעיף ה:
 לה ז ה"י פ"ג מהל'
 שגגות ה"ה וספק
 שחזור ונראה ע"ש ב"מ:
 ז ו"י פ"ד מהלכות
 ערס"ס הלכה יג:
 ז מ"י פ"ב מהלכות
 אכל הלכה ח סמג
 עינין ז עוש"ע י"ד סימן
 שעב סעיף ח:

רבינו חננאל

מצוה זו מדרבנן היא:
אביעא להו קבורה
 משום ביוטאן הוא או
 משום פפרה לומר חבוט
 הקבר מכפר למאי נפקא
 מינה גנון דפקדי לא
 תקבורה להווא גברא אי
 אמרת משום ביוטאן הוא
 לאו כל כמיניה אלא אי
 אמרת משום פפרה הוא
 אמר לא בעינא פפרה
 ז"ש מדאיבורו צדיק
 אמרת משום פפרה
 צדיק כפרה בעי ודחי' אף
 כתיב כי אדם אין צדיק

בארץ וגו' וסוגיא סלקא
 אביי ושלום כפרה: **אביי**
 משום הספד יציקה דאמי
 ואי קורא דשכבי ויהי אמאי
 נפקא מינה דאמר לא
 תפסודי ואי נמי לאפוקי
 מימיני שרש הספדנין
 ויהי קורא דשכבי פסוקין
 ואי לאו לא ופסוטא
 ויהי דשכבי ויהי תש
 ויבא אברהם לספד לשה
 ויהי שרה גופה נחא לה
 לאיתקרי בה אברהם תש
 ויאמר לו ויקברו בה
 ויהי בוכה בעיניו ומאס
 ויהי חזקיה מלך יהודה
 עצמות איהו במטה
 ויבליע ויהי אברהם יציקה
 ויהי הוא אמאי עבר
 ויהי הכי ויהי תחיהו
 ויהי לאברהם תש שלום
 ויהי תש אמר לה
 אל תפסודי בעיירה

[illegible]